

UNIVERZITA KARLOVA V PRAZE
Fakulta sociálních věd
Institut komunikačních studií a žurnalistiky

POSUDEK MAGISTERSKÉ DIPLOMOVÉ PRÁCE

POZOR: V počítači vyplňujte pouze do šedivých políček!

Typ posudku („kliknutím“ zakřížkujte platnou variantu)

Posudek vedoucí(ho) práce Posudek oponenta/ky

Autor(ka) práce

Příjmení a jméno: Menšíková Iva

Název práce: Československo v letech 1968 – 1977 a jeho zobrazení v seriálu Vyprávěj

Autor(ka) posudku

Příjmení a jméno: Dominik Šimon

Pracoviště: IKSŽ FSV UK

1. VZTAH SCHVÁLENÝCH TEZÍ A VÝSLEDNÉ PRÁCE („kliknutím“ zakřížkujte vybrané hodnocení)

		Odpovídá schváleným tezím	Odchyluje se od tezí, odchýlení je v práci zdůvodněné a je vhodné	Odchyluje se od tezí, odchýlení je v práci zdůvodněné, ale není vhodné	Odchyluje se od tezí, odchýlení není v práci zdůvodněné a není vhodné	Neodpovídá schváleným tezím
1.1	Cíl práce	☒	☐	☐	☐	☐
1.2	Technika práce	☒	☐	☐	☐	☐
1.3	Struktura práce	☒	☐	☐	☐	☐

KOMENTÁŘ (slovní hodnocení vztahu tezí a práce, případně konkrétní popis hlavních výtek)

Předkládaná práce odpovídá schváleným tezím.

2. HODNOCENÍ OBSAHU VÝSLEDNÉ PRÁCE

Vyplňte číslicí na škále 1 – 2 – 3 – 4 – 5 (výborné – velmi dobré – dobré – dostatečné – nedostatečné)

		Hodnocení známkou
2.1	Relativní úplnost zpracované literatury ke zvolenému tématu	3
2.2	Schopnost kriticky vyhodnotit prostudovanou literaturu a aplikovat ji	3
2.3	Úroveň zpracování materiálu, resp. zvládnutí techniky empirického výzkumu	3
2.4	Schopnost sestavit a použít soubor metod přiměřený cíli	2
2.5	Původnost práce, přínos práce k rozvoji oboru	3

KOMENTÁŘ (slovní hodnocení obsahu výsledné práce, případně konkrétní popis hlavních výtek)

Iva Menšíková předložila zcela původní práci na atraktivní a dosud málo zpracované téma, výsledek bohužel zůstal na půli cesty. Úvodní teoretická část, shrnující základní koncepty seriálových žánrů a seriality obecně, mediální konstrukce reality a kolektivní paměti, trpí dvěma neduhy. Prvním jsou zcela nedostatečné zdroje především v pasážích o seriálech a serialitě. Definovat žánry pomocí slovníku cizích slov a všeobecné encyklopedie považuji v diplomové práci katedry mediálních studií za poněkud bizarní. Stejně jako považovat za autoritu v oboru seriálové teorie Miloše Smetanu, jehož kniha Televizní seriál a jeho paradoxy sotva obstojí jako memoárové dílo, nebo Jiřího Moce, jehož Lexikon českých seriálů se chybami a dezinterpretacemi jen hemží. Výrazná je, zejména ve výzkumné části, závislost na webových zdrojích, především stránkách totalita.cz. Za málo přijatelné pak považuji suverénní přejímání PR textů produkce seriálu Vyprávěj, které autorka běžně používá, např. když popisuje jednotlivé postavy. Diplomantka si obecně nezachovává od seriálu odstup a k mnoha jeho aspektům přistupuje jako k danosti, kupříkladu v až příliš samozřejmé pasáži, v níž aplikuje na Vyprávěj principy Alice Hallové (s. 20-21), aniž se snaží prozkoumat, zda skutečně platí tak automaticky. Druhým problémem je částečná odtrženost úvodu od samotného výzkumu, autorka definuje různé koncepty, které ovšem téměř nepropojuje s výzkumnou statí, není kolikrát jasné, proč se dané oblasti obšírně věnuje (např. sitcomu, o němž – pochopitelně – později nepadne ani slovo).

Samotný výzkum pak sice nepostrádá podnětné pasáže, jako celek však bohužel trpí vysokou mírou popisnosti. Autorka postupuje způsobem, kdy vedle sebe postaví historický výklad dějinné události či epochy a způsob jejího ztvárnění v seriálu Vyprávěj. Historické pasáže jsou celkem přesné a přehledné, jakkoliv místy až příliš „školně“ didaktické. Jejich komparativní „protikapitoly“ jsou výrazně deskriptivní, jen občas probleskne autorčina interpretace, například v momentě, kdy analyzuje způsob výstavby epizody z 21. srpna 1968 a dochází k závěrům, jak filmaři používají ke konstrukci děje ty nejtýpější motivy, jež se pojí se současným výkladem srpnových událostí. Je škoda, že si podobných otázek o stereotypech, způsobu výběru situací, možném zamýšleném dopadu na diváky apod. autorka nekladla víc a často zůstala u pouhých nerozvedených konstatování dějových faktů...

Za zkratkovitá považují některá autorčina tvrzení, jichž se dopouští ve vztahu k výstavbě děje. Kvitují, že si otázky po věrohodnosti a smyslu některých situací klade, ovšem její závěry, či spíše jejich autoritativní kategoričnost bohužel prozrazují ne úplně ideální orientaci v historických souvislostech. Diplomantka například považuje za „stěží uvěřitelné“ (s. 36), že se partička přátel, která celou noc popíjí ve studentském klubu, dozví o okupaci až v ranních hodinách cestou domů. Stejně se jí nezdá, že by cestující v zastaveném vlaku dlouho neměli ponětí o vstupu vojsk. Zde se mi jeví, že autorka příliš podléhá zkušenostem dnešního věku informačních technologií. Pokud člověk položí otázku, jak se dozvěděli o okupaci, třeba jen několika pamětníkům, okamžitě se před ním rozvine paleta zážitků, od štafetových nočních telefonátů až po ranní probuzení sousedy či náhodná setkání s tankem cestou do práce... Paušalizující (!) a ničím nedoložená (!) věta „v reálu se ovšem lidé o okupaci dozvídají mnohem dříve“ by se v práci vůbec neměla nacházet, stejně jako některá další kategorická tvrzení této kategorie, nemající oporu ve faktech (např. jasné přesvědčení, že StB by postavu Tondy „nikdy“ nenechala pracovat v antikvariátu v centru Prahy; s. 76; nebo formulace oceňující vystižení „absurdity vojenského výcviku“, pro niž scenárista použil velmi ošřepanou anekdotu z rodu vtípů o vojácích/policistech, kteří neumějí počítat; s. 54). Je to škoda, protože podobné formulace snahu o zpochybnění některých, kolikrát skutečně velmi zpochybnitelných, scenáristických postupů nakonec přebíjejí...

3. HODNOCENÍ KONEČNÉ PODOBY VÝSLEDNÉ PRÁCE

Vyplňte číslicí na škále 1 – 2 – 3 – 4 – 5 (výborné – velmi dobré – dobré – dostatečné – nedostatečné)

		Hodnocení známkou
3.1	Logičnost struktury práce, podloženost závěrů	3
3.2	Zvládnutí terminologie oboru	2
3.3	Funkčnost, úroveň, přiměřenost poznámkového aparátu	1
3.4	Dodržení citační normy (pokud se v textu opakovaně objevují pasáže přejaté bez udání zdroje, hodnot'te stupněm 5. Pokud v textu zjistíte přejaté pasáže vydávané autorem neoprávněně za vlastní zjištění, nedoporučte práci k obhajobě a ve „zdůvodnění v případě nedoporučení“ navrhněte, aby s autorem/kou bylo zahájeno disciplinární řízení.)	1
3.5	Jazyková a stylistická úroveň práce (pokud je opakovaně porušována platná kodifikace pravopisné normy, hodnot'te stupněm 5)	3
3.6	Oprávněnost a vhodnost příloh, grafická úprava	2

KOMENTÁŘ (slovní hodnocení podoby výsledné práce, případně konkrétní popis hlavních výtek)

V celém textu zarazí množství nepřesností, jejichž počet už převyšuje běžnou a tolerovatelnou mez ve srovnatelných pracích. Seriál „pilotním dílem vždy“ (s. 4) nezačíná, jedná se o nevhodně aplikovaný angloamerický koncept, kdy produkční společnosti, zjednodušeně řečeno, nabízejí tzv. pilotní díl televizním stanicím, a v případě, že uspějí, se pilot někdy použije, někdy zcela upraví a přetočí na regulérní první epizodu. Dále jen namátkou: chybné počty epizod Zdivočelé země (s. 17); Státní plánovací ústav místo úřad (s. 23); chybný název Poučení z krizového vývoje (s. 27); chybný počet vyloučených členů strany po posrpnových čistkách – autorka z neznámého důvodu uvádí cifru 30 000, ve skutečnosti jich bylo více než půl milionu (tamtéž); nevhodná formulace naznačuje, že první den okupace zahynulo 108 občanů – ve skutečnosti jich ten den zemřelo 34, autorčina číslovka se vztahuje na počet zabitých do konce roku 1968; ŠČDÚ nebyl Svaz československých, ale českých dramatických umělců. Atd.

Z hlediska formálního práce nevykazuje prohřešky, je napsána prakticky bez chyb a překlepů, se správnou interpunkcí. Poznámkový aparát je kvalitní a funkční, citační normu autorka dodržuje. Grafická úprava je pečlivá, ovšem bylo by víc než vhodné odlišit názvy kurzívou, čehož diplomantka prakticky nevyužívá.

4. SHRNUJÍCÍ KOMENTÁŘ HODNOTITELE/KY (celkové hodnocení výsledné práce, její silné a slabé stránky, původnost tématu a závěrů apod.)

Výsledné hodnocení práce je pro mě nevyhnutelně rozporné. Na jedné straně oceňuji volbu tématu i metody, pečlivost celkového zpracování a alespoň občasnou snahu o vlastní interpretaci seriálových motivů. Na druhé straně nelze nevidět, že těchto momentů v práci není příliš mnoho, text je výrazně deskriptivní a diplomantka se až příliš často dopouští nepřesných či přímo chybných tvrzení.

Práci však přes veškeré výše uvedené výhrady doporučuji k obhajobě a navrhuji klasifikovat stupněm velmi dobře nebo dobře podle průběhu a výsledku obhajoby.

5. OTÁZKY NEBO NÁMĚTY, K NIMŽ SE PŘI OBHAJOBĚ DIPLOMANT(KA) MUSÍ VYJÁDŘIT:

5.1	
5.2	
5.3	
5.4	

6. NAVRHOVANÁ ZNÁMKA („kliknutím“ zakřížkujte vybrané hodnocení)

výborně – velmi dobře – dobře – nedoporučuji k obhajobě

ZDŮVODNĚNÍ V PŘÍPADĚ NEDOPORUČENÍ

Datum: .....

Podpis: .....

Hotový posudek vytiskněte, podepište, odevzdejte ve dvou kopiích a zašlete elektronicky na adresu katedry!